

Zámocký park v Eckartsau

Die großen Gärten
Siet' parkov

„Rozložitý panský zámok a k nemu vedúca tienistá aleja je to majestátna budova ...“

Schweickhart von Sickingen, doplnkový zväzok k mape Arcivojvodstva rakúskeho zo súboru XVI., časť z roku 1833

HISTÓRIA

Už v 11. storočí sa na mieste dnešného zámku Eckartsau nachádzal stredoveký obranný hrad. V čase rytierov z Eckartsau ho obkolesovala vodná priekopa. V roku 1720 získal zámok a panstvo Eckartsau gróf **František Ferdinand Kinsky**, ktorý dal starý vodný hrad prestavať na barokový poľovnícky zámok.

V roku 1760 kúpili majetok v Eckartsau Habsburgovci. Od roku 1897 začal arcivojvoda **František Ferdinand** prestavbu zámku podľa plánov cisárskeho stavebného radcu Františka Siedeka. Vodnú priekopu zasypali a zámocký park prebudovali, pričom na plánovaní jednotlivých prác sa aktívne podieľal aj arcivojvoda František Ferdinand. Hlavné návrhy však pochádzajú z dielne riaditeľa cisárskych záhrad **Antona Umlaufa**.

V zámku Eckartsau strávil zimu na prelome rokov 1918 a 1919 **cisár Karol I.**, posledný vládca rakúsko-uhorskej monarchie, aj s rodinou. Šlo o jeho posledné miesto pobytu v Rakúsku pred cestou do exilu v roku 1919. Pravidelne sa vydával na dlhé prechádzky zámockým parkom a priľahlou nivou.

V rámci cezhraničného regionálneho projektu EÚ siet' parkov **Veľké záhrady** má byť zámocký park v Eckartsau obnovený podľa originálnych plánov Antona Umlaufa v štýle anglických prírodných parkov. V súčasnosti tento ambiciózný projekt realizuje spoločnosť ÖBF (Österreichische Bundesforste) v spolupráci s Národným parkom Donauauen (Nationalpark Donauauen).

RAS TLINY

Podľa pôvodných plánov zrekonštruovaná **Cisárska cesta**, podstatný prvok historického zámockého parku, vedie okolo celého zámku a cez park.

Okolo zámku sa rozprestiera krásny park s početnými dendrologickými raritami. Exotické dreviny a rozmanité druhové formy pochádzajú z čias arcivojvodu Františka Ferdinanda, ktorý bol vášnivým záhradníkom a obdivovateľom prírodných parkov. Osobitne vzácne sú mimoriadne husté a výrazné skupiny **kalifornského tisovca dvojradového** (*Taxodium distichum*) s charakteristickými nepravidlosťami na kmeni. Presvetlené čistinky vytvárajú v súhre s tieňom starých stromov zátišia ako stvorené na snívanie.

Témou návrhu záhrady od Antona Umlaufa je dualizmus kultúrnej a prírodnej krajiny. Dodnes sa tu zachovala dvojradová **lipová aleja** pochádzajúca z barokového obdobia. Rozdeľuje park na severnú časť susediacu s obcou Eckartsau a na južnú časť prechádzajúcu do lužného lesa. Kým severná časť sa prispôbila kultúrnej krajine Moravského poľa, časť južne od lipovej aleje bola plánovaná ako štylizovaný prírodný park. Na zdôraznenie tohto charakteru neďaleko tečúci potok Fadenbach odvedli do umelého ramena vedúceho cez park. Kolísajúca hladina vody v ramene, ktorá v určitých obdobiach dosahuje hranicu približujúcu sa k úplnému vyschnutiu, je charakteristická pre toky tečúce nivou.

Početné vodné a močiarne rastliny pokrývajú vodnú hladinu a v čase skorého leta ju menia na biely kvetinový koberec, nad ktorým sa vznášajú pestrofarebné vážky.

V hojnom zastúpení a plnom kvete tu možno nájsť aj zriedkavé rastlinné druhy ako kosatec žltý (*Iris pseudacorus*) alebo **okrasa okolíkatá** (*Butomus umbellatus*).

Zámocký park je domovom mnohých ohrozených živočíchov. S troškou šťastia v ňom možno objaviť **roháča obyčajného** (*Lucanus cervus*). Prítomnosť bobra (*Castor fiber*), staviteľa živočíšnej ríše, odhalia návštevníci podľa stôp jeho zubov, ktoré zanecháva na kmeňoch padnutých stromov. Doslova zoologickou senzáciou je, ak sa blízkosti parku objaví blatniak tmavý (*Umbra krameri*), ktorého odborníci už považovali za vyhynutý druh.

Veľkou raritou je aj **Cerambyx cerdo**, o ktorom sa tiež predpokladalo, že v oblasti dunajských nív vyhynul. Je jedným z najväčších domácich chrobákov a v Zámockom parku v Eckartsau ho opäť objavili v roku 2004. Na streche zámku sa nachádza každoročne obývané hniezdo bociana bieleho (*Ciconia ciconia*). V čase vychovávania mláďat možno pozorovať, ako staré bociany hľadajú potravu pre potomstvo v zámockom parku.

V Eckartsau je jedinečné spojenie historického dedičstva s národným parkom. Zámok a park predstavujú vstupnú bránu do **Národného parku Donauauen** (Nationalpark Donauauen) založeného v roku 1966. Nachádza sa tu aj východiskový bod exkurzií vedúcich nivami v okolí obce Eckartsau. Celý zámocký park je jedným z najkrajších príkladov po stáročia trvajúceho kontaktu človeka s divou krajinou dunajských nív.

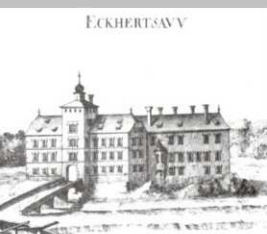
ŽIVOČICHY

Fuzáč veľký

Zámocký park a niva Dunaja

ECKHERTSAU

Zámok Eckartsau (Vischer, rok 1672)

Zámok Eckartsau dnes

Kamenný most

Skupina tisovcov dvojradových

Lipová aleja

Potok Fadenbach